

ದೇಶ
ವಿದೇಶಗಳನ್ನು
ಸುತ್ತಿರುವ, ಬೇರೆ ಬೇರೆ
ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಖಂಡಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ
ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ,
ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಜಗತ್ತನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿತಿರುವ,
ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ಕನ್ನಡದ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ
ಎಲ್ಲಿಯಿಲ್ಲದ, ಮಿತಿಗಳಿಲ್ಲದ, ಚೌಕಾತಿಯಿಲ್ಲದ
ಕನಸುಗಳನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿರುವ
ಯುವಸಮೂಹದ ಕೈಯಲ್ಲಿ
ಕನ್ನಡ ಚಳವಳಿ ಇಂದು
ಅರಳುತ್ತಿದೆ.

ಜಗತ್ತಿನ
ಅತ್ಯಂತ
ಮುಂದುವರೆದ ನಾಡುಗಳ
ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡನಾಡೂ ನಿಲ್ಲಬೇಕೆಂದೂ,
ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕನ್ನಡಿಗರು ದೇಶ-ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ
ಒಗ್ಗಟ್ಟಿನಿಂದ ಹೆಜ್ಜೆಯಿಡಬೇಕೆಂದೂ ಯುವ
ಸಮೂಹ ಅರಿತಿದೆ. ಇದೇ ಕಾರಣದಿಂದ
ಕಳೆದೊಂದು ದಶಕಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಚಳವಳಿಗೆ
ಹೊಸದಿಕ್ಕು, ಹೊಸಕುರುಪು
ದೊರೆತಿರುವುದನ್ನು ನಾವು
ಗಮನಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

1905ರಿಂದಲೂ ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣಕ್ಕೆ
ದುಡಿದು, ಏಕೀಕರಣ ಆದದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ
ಸಂತೋಷಪಟ್ಟ ಹಿರಿಯರಾದ ಆಲೂರು
ವೆಂಕಟರಾಯರನ್ನು 'ಕನ್ನಡ ಕುಲಪುರೋಹಿತ'
ಎಂದೇ ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ. ಇವರೊಂದಿಗೆ
ಮಹನೀಯರಾದ ರಾ.ಹ. ದೇಶಪಾಂಡೆ,
ವೆಂಕಟರಂಗೋಕಟ್ಟಿ, ಮುದವೀಡು
ಕೃಷ್ಣರಾಯರು, ಬಿಂದೂರಾವ್ ಮುತಾಲಿಕ
ದೇಸಾಯಿ, ಕಡಪ ರಾಘವೇಂದ್ರರಾವ್, ಗದಿಗೆಯ್ಯ
ಹೊನ್ನಾಪುರ ಮಠ, ಪಾಟೀಲ ಸಂಗಪ್ಪ, ಅಂದಾನಪ್ಪ
ದೊಡ್ಡಮೇಟಿ, ಅದರಗುಂಚಿ ಶಂಕರಪಾಟೀಲ,
ಜಯದೇವಿ ತಾಯಿ ಲಿಗಾಡೆ, ಕಯ್ಯಾರ ಕಿಳ್ಳಣ್ಣ
ರೈ ಮುಂತಾದ ಹಿರಿಯ ನಾಯಕರಿದ್ದರು. 'ಕನ್ನಡ
ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು', 'ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯಾವರ್ಧಕ
ಸಂಘ'ಗಳು ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿದ್ದವು.
ಗೆಲುವು ಕಂಡ ಕನ್ನಡ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಇದು
ಮೊದಲನೆಯದು ಮತ್ತು ಮಹತ್ವದ್ದು!

ಎಲ್ಲರ ಪರಿಶ್ರಮದ ಫಲವಾಗಿ
ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣವಾಗಿ ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯದ
ಉದಯವಾಯಿತು. ಏಕೀಕರಣ ಚಳವಳಿಯಲ್ಲಿ
ಬಳ್ಳಾರಿಯ ಪೈಲ್ವಾನ್ ರಂಜಾನ್ ಸಾಬ್
ಅವರ ಬಲಿದಾನದ ದುರ್ಘಟನೆಯೂ
ನಡೆಯಿತು. ಏಕೀಕರಣವಾದ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲೇ,
ನಾವು ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಅಕ್ಕಲಕೋಟೆ, ಜತ್ತ,
ಕೊಲ್ಲಾಪುರ, ಮಂಗಳವೇಡೆ, ಕಾಸರಗೋಡು,
ಮಡಕಶಿರಾ, ಅದೋನಿ ಮೊದಲಾದ
ಹಲವಾರು ಕನ್ನಡ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಮರಳಿ ಕನ್ನಡ
ನಾಡಿನ ತೆಕ್ಕೆಗೆ ಬರಬೇಕೆಂಬ ಹಲವಾರು
ದನಿಗಳು ಹೊಮ್ಮಿದವು. ಬೆಳಗಾವಿ ಗಡಿ
ತಕರಾರು ಸೇರಿದಂತೆ ಹಲವಾರು ಸಮಸ್ಯೆಗಳು
ಕನ್ನಡನಾಡಿಗೆ ನಿತ್ಯ ಕಾಡಲಾರಂಭಿಸಿದವು. ಎಲ್ಲೆಡೆ
ಹೋರಾಟಗಳು ನಡೆದವಾದರೂ ತಾರ್ಕಿಕ
ಅಂತ್ಯಗಳು ಕಾಣುವಲ್ಲಿ ಸಫಲರಾಗಲಿಲ್ಲ.
ಮಹಾಜನ್ ವರದಿ ಜಾರಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಗಡಿ
ತಕರಾರುಗಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ ನದಿ ನೀರು ಹಂಚಿಕೆ,
ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಂತಹ ವಿವಾದಗಳನ್ನು
ಬಗೆಹರಿಸುವಲ್ಲಿ ಒಗ್ಗೂಡಿದ ಸಮಗ್ರವಾದ
ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಕಾಣಲಾಗಲಿಲ್ಲ.

1960ರ ದಶಕದ ಚಳವಳಿಗಳು

ಏಕೀಕರಣನಂತರದ ಕನ್ನಡ ಚಳವಳಿಗೆ ಕಾಯಕಲ್ಪ
ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಅ.ನ. ಕೃಷ್ಣರಾಯರು ಹಾಗೂ ಅವರ
ಸಮಕಾಲೀನರಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಚಳವಳಿ ಕಟ್ಟಿದವರು
ಮ. ರಾಮಮೂರ್ತಿಯವರು. ಅದು
ಅರವತ್ತರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಕಾವು ಪಡೆದುಕೊಂಡ
ಚಳವಳಿ. ಕರ್ನಾಟಕದ ರಾಜಧಾನಿಯಾಗಿ
ಮದ್ದುಭಾಗದ ದಾವಣಗೆರೆಯೋ
ಮತ್ತೊಂದೋ ಆಗದೆ, ದಕ್ಷಿಣದ ಬೆಂಗಳೂರು
ರಾಜಧಾನಿಯಾಗಲು ಇದ್ದ ಮುಖ್ಯವಾದ
ಕಾರಣಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು, ಈ ನಗರವನ್ನು
ಕರ್ನಾಟಕ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದೆನ್ನುವ
ಕಾಳಜಿ. ಆಗಲೂ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ತಮಿಳು
ಭಾಷಿಕರ ಪ್ರಾಬಲ್ಯ ತೀರಾ ಹೆಚ್ಚಿನದು.

ಫೋಟೋ: ಸತೀಶ್ ಬಡಿಗೇರ್